

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Oecumenische school voor praktijkonderwijs Het Plein PRO

Plaats : Amsterdam
BRIN nummer : 10JY|C1
BRIN nummer : 10JY|00|PRO
Onderzoeksnummer : 278311
Datum onderzoek : 29 september 2014
Datum vaststelling : 2 februari 2015

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 29 september 2014 een onderzoek uitgevoerd op Praktijkcollege Het Plein in Amsterdam, om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Praktijkcollege Het Plein maakt onderdeel uit van Stichting Kolom. De school telt ongeveer 215 leerlingen. Op 26 september is het nieuwe gebouw van de school officieel geopend.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

De aanleiding voor dit kwaliteitsonderzoek is de tweejaarlijkse bezoeken die de inspectie voor scholen voor praktijkonderwijs hanteert.

Praktijkcollege Het Plein is voor het laatst in 2012 bezocht en daarom voert de inspectie nu een kwaliteitsonderzoek uit.

Onderzoeksopzet

De inspectie vormt haar kwaliteitsoordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan een selectie van kwaliteitsindicatoren uit het toezichtkader voortgezet onderwijs 2013. Bij dit onderzoek hebben we de indicatoren uit het zogenaamde kernkader onderzocht. Dit is het gedeelte uit het toezichtkader dat bij al onze kwaliteitsonderzoeken minimaal wordt beoordeeld.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Wij hebben relevante documenten van en over de school geanalyseerd.
- Schoolbezoek, waarbij wij in een aantal lessen de onderwijspraktijk hebben geobserveerd en een stageplek hebben bezocht.
- Wij hebben gesprekken gevoerd met de schoolleiding, docenten en zorgcoördinatoren.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie en het bestuur.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staat de conclusie van het onderzoek waaronder het vervolgtoezicht. In hoofdstuk 3 beschrijven we de bevindingen uit het onderzoek

in de vorm van een kwaliteitsprofiel. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven.

2. CONCLUSIES EN TOEZICHTARRANGEMENT

Een kwaliteitsonderzoek zoals wij hebben uitgevoerd, leidt tot een zogenaamd toezichtarrangement voor kwaliteit en/of voor naleving. Een arrangement kan *basistoezicht* inhouden of juist *aangepast* toezicht inhouden. In het eerste geval (bij basistoezicht) vinden wij de kwaliteit van voldoende niveau en is het daarom niet nodig om de school onder intensief toezicht te plaatsen. Als er echter teveel tekortkomingen zijn geconstateerd, wordt conform beslisregels geoordeeld dat de kwaliteit onvoldoende is en stellen we een aangepast arrangement vast voor zwakke of voor zeer zwakke kwaliteit en/of voor naleving.

Onze conclusie voor Praktijkcollege Het Plein is als volgt:

Op basis van het onderzoek kennen wij aan deze afdeling het basisarrangement toe omdat de opbrengsten, de kwaliteit van het onderwijsproces en de kwaliteitszorg van Praktijkcollege Het Plein op de onderzochte onderdelen van voldoende niveau zijn. Wij hebben geen tekortkomingen in de naleving van de gecontroleerde wettelijke voorschriften vastgesteld. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.

3. BEVINDINGEN

In dit hoofdstuk leest u de bevindingen uit ons onderzoek op basis waarvan we tot onze conclusie over de kwaliteit zijn gekomen. Eerst geven we een samenvattend algemeen beeld over de kwaliteit van het onderwijs op Praktijkcollege Het Plein. Daarna volgt het kwaliteitsprofiel waarin de oordelen op de indicatoren staan. Vervolgens lichten we die oordelen in onderlinge samenhang toe.

3.1 Algemeen beeld

Het splinternieuwe gebouw van Praktijkcollege Het Plein weerspiegelt de sfeer in de school. Beide worden gekenmerkt door openheid en betrokkenheid. Schoolleiding, docenten en zorgcoördinatoren vormen een professioneel en bevlogen team, dat erop gericht is steeds het beste uit de leerlingen te halen. De school weet (zeker met het oog op haar leerlingenpopulatie) voldoende onderwijsresultaten te behalen en stelt leerlingen in toenemende mate in staat om branchegerichte certificaten te halen en zo hun uitstroommogelijkheden te vergroten. De school biedt voldoende ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen die dat nodig hebben en bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten en onderwijsproces.

3.2 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel staan de indicatoren die in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Wij hebben daarnaast onderzocht of de school voldoet aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Dit wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden		1	2	3	4	5
1.1P	De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.			•		
1.7	De leerlingen van het praktijkonderwijs functioneren naar verwachting in de vervolgopleiding of het werkveld.			•		

De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken		1	2	3	4
4.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Het schoolklimaat is ondersteunend en gericht op een brede vorming		1	2	3	4
5.4	De school ondersteunt de leerlingen en de ouders/verzorgers bij de keuzes tijdens de schoolloopbaan.				•

Het (vak)didactisch handelen van leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling		1	2	3	4
7.1	De onderwijsactiviteit heeft een doelgerichte opbouw.				•
7.2	De leraar geeft een begrijpelijke uitleg.				•
7.3	De leerlingen zijn actief betrokken.			•	
7.4	De leerlingen krijgen effectieve feedback op hun leerproces.			•	

De school biedt effectief aanvullend onderwijs en ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben. (basisondersteuning) (De school bestrijdt effectief achterstanden.)		1	2	3	4
9.1	De school volgt systematisch de vorderingen van de leerlingen aan de hand van genormeerde toetsen.			•	

De school begeleidt leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben effectief aan de hand van hun ontwikkelingsperspectief. (extra ondersteuning)		1	2	3	4
10.1	Het bevoegd gezag stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.			•	
10.2	De leerling ontvangt onderwijs zoals beschreven in het ontwikkelingsperspectief.			•	
10.3	De school stelt vast of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.			•	

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.1	De school evalueert systematisch de opbrengsten.				•

De school bewaakt de kwaliteit van haar opbrengsten		1	2	3	4
12.2	De school werkt doelgericht aan de kwaliteit van de opbrengsten.				•

De school bewaakt de kwaliteit van het onderwijsproces		1	2	3	4
13.1	De school evalueert systematisch het onderwijsproces.			•	
13.2	De school werkt doelgericht aan de verbetering van het onderwijsproces.				•
13.3	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsproces.			•	

Nalevingsindicatoren 2013		ja	nee
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de onderzochte onderdelen (WVO, art. 24c en 24a).	•	
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de onderzochte onderdelen (art. 24c en 24 WVO).	•	

3.3 Toelichting bij kwaliteitsprofiel

Het bovenstaande algemene beeld en kwaliteitsprofiel lichten we hieronder toe. Daarbij komen achtereenvolgens de volgende aspecten aan bod: opbrengsten, onderwijsproces en kwaliteitszorg.

Opbrengsten

De primaire detectie laat zien dat de uitstroom in de afgelopen twee schooljaren gemiddeld boven de 90% ligt. Het gaat hierbij om uitstroom naar een arbeidsplaats of een plek in het vervolgonderwijs. Het percentage leerlingen dat uitstroomt naar het ROC ligt al jaren ver boven het landelijk gemiddelde. De school verwacht dat dit onder invloed van de strengere eisen die de ROC's stellen, zal gaan veranderen. Elk jaar wordt de groep leerlingen die moeilijk uitplaatsbaar is, groter. De school maakt zich daar zorgen over en speelt op deze ontwikkelingen in door in toenemende mate branchegerichte certificaten aan te bieden en leerlingen in de bovenbouw de gelegenheid te bieden om zelf stageplekken aan te dragen.

Onderwijsproces

Het overgrote deel van de lessen verloopt in een rustige en ordelijke sfeer, waarbij de pedagogisch-didactische kwaliteiten van de docenten in het oog springen. Betrokkenheid en positieve aandacht zijn kenmerkend. In de theorielessen werken de leerlingen het grootste deel van de tijd in hun eigen tempo aan de opdrachten en biedt de docent ondersteuning op maat. De opbouw van de lessen is logisch en de docenten geven een heldere en duidelijke uitleg. Deze indicatoren zijn dan ook als 'goed' beoordeeld. De actieve betrokkenheid van leerlingen in de les hebben we als voldoende beoordeeld. Dit element viel vooral op in de praktijklessen, waar leerlingen aan de hand van duidelijke instructies en uitleg van de docenten aan het werk gingen. In de avolessen was deze betrokkenheid soms wel, soms niet waarneembaar. In sommige lessen wordt er gewerkt met verschillende niveaugroepen, maar wij constateren ook dat er op het punt van de differentiatie nog wel winst te behalen valt. In het schooljaar 2013-2014 is geëxperimenteerd met de Devianttoetsen en de CITO-toetsen voor het praktijkonderwijs en zijn de mogelijkheden voor TOA-toetsen en DIAtaal onderzocht. In het huidige schooljaar wil de school definitieve keuzes maken voor genormeerde toetsen. Elke leerling op Praktijkcollege Het Plein beschikt over een IOP. Daarnaast wordt voor alle leerlingen een uitstroomprofiel vastgesteld. Alle leerlingen in leerjaar één krijgen met ingang van dit schooljaar binnen zes weken een OPP. Er worden door de mentoren, die een spil zijn in de leerlingbegeleiding, concrete en uitvoerbare doelen geformuleerd en er wordt op heldere wijze met de betrokken

docenten gecommuniceerd over deze doelen. Hoewel de transitie van het IOP als een papieren document naar een toepasbare ondersteuning in de lessen een proces in ontwikkeling is, beoordeelt de inspectie de stappen die gezet zijn in het kader van het handelingsgericht en opbrengstgericht werken, positief. Aandachtspunt is wel om systematisch doelstellingen te formuleren die betrekking hebben op alle domeinen van het praktijkonderwijs (wonen, werken, vrije tijd, burgerschap) en die betrekking hebben op zowel de cognitieve als sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

Kwaliteitszorg

De inspectie beoordeelt de kwaliteitszorg op Praktijkcollege Het Plein als voldoende tot goed. Er is een bevlogen team van schoolleiding, zorgcoördinatoren en docenten dat gezamenlijk werkt aan de verdere ontwikkeling en verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. De kwaliteit van het onderwijs en de organisatie wordt systematisch door middel van de ProZo-enquêtes geëvalueerd en door middel van concreet uitgewerkte jaarplannen krijgt het werken aan verbeteringen een planmatig karakter. Voor alle medewerkers geldt een driejarige gesprekscyclus waarbij de gesprekken voorafgegaan worden door een lesbezoek aan de hand van een kijkwijzer. In het schooljaar 2013-2014 heeft het team een start gemaakt met het werken in leerteams. Docenten hebben veel invloed gehad op de inhoudelijke thema's van deze leerteams, wat sterk heeft bijgedragen aan een gevoel van eigenaarschap. Docenten beoordelen de invloed die ze ervaren op de ontwikkeling van het onderwijs positief. Een aandachtspunt voor de schoolleiding en het bestuur is wel de hoge werkdruk die ervaren wordt.